

Seneste Nyt nr. 26

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Foreningen Svend Gønge

Juli 2010

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk

www.lundbyweb.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

Næstformand:
Villy Lorich

Kasser:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:
Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:
Jens Beck,
svendgoengepoulsen@gmail.com

400 års fødselsdagsfest

21. august 2010 er det 400 år siden, at Svend Gønge blev født i det nordlige skånske område.

Ingen er sikre på hverken dato eller årstal. Men vi har i FSG valgt en dato, og med flere indsigtsfulde folks undersøgelser mener vi os sikre på årstallet.

At Svend skal fejres og hyldes er i hvert fald sikkert!

Vi har gennem året haft mange arrangementer, og fødselsdagsfesten er endnu en.

Stedet bliver naturligvis i Lundby, og kommer til at forløbe fra 18.00 til ca. 01.00.

En ceremonimester vil sørge for, at vi bliver ført gennem festen på mest betrykkende vis.

Kok, forfatter og ekspert i 1600-tals mad, Bi Skaarup, vil stå for og præsentere middagen. Vi vil møde og smage på rigtig mange spændende retter.

Såvel dansk og svensk underholdning vil krydre aftenen.

Bo Holten og Musica Ficta vil sætte den lydmæssige korrekte stemning.

Chr. IV kommer og holder festtalen.

Mange vil møde frem i datidens mode, men der er naturligvis ingen tvungen dress code.

Ambassadører:

Godsejer,
Kammerherre og
Hofjægermester,
Bernt Johan Collet,
Lundbygård.

Hofjægermester og
Godsejer,
Peter Zobel,
Bækkeskov.

Godsejer,
Peter Oxholm
Tillisch,
Rosenfeldt.

Godsejer,
Gerner Wolff-
Sneedorff,
Engelholm.

Godsejer,
Peter Henrik
Tesdorpf
Gjorslev Gods.

Regionsmedlem,
Peter Madsen
Rone Klint, Præstø.

Borgmester,
Marie Stærke,
Køge kommune.

Borgmester,
Henrik Holmer,
Vordingborg
Kommune.

Borgmester,
Henning Jensen,
Næstved Kommune.

Borgmester,
Poul Arne Nielsen,
Stevns Kommune.

Borgmester,
Knud Erik Hansen,
Faxe Kommune.

Tidl. borgmester,
René Tuekær,
Faxe Kommune.

Tidl.
folketingsmedlem,
socialrådgiver,
Hanne Reintoft

Prisen for denne aften vil være 250.00 kr. pr. person. Dette er ekskl. drikkevarer!

Billetter kan bestilles pr. mail hos Peter Sten Hansen:

sten@post7.tele.dk,

eller hos:

Birgit Rasmussen
Lundbyvej 28,

Køng,

4750 Lundby.

5576 9139, hverdage mellem 15.00 og 18.00.

Billetterne **skal også afhentes hos Birgit**, så aftaler vedr. dette må således også foretages.

Vedr. betaling: 0044 - 6271864068

Til Foreningen *Svend Gønge*

Gode venner i gamle Danmark!

På vegne af Verums Bygdelaug fremsendes herved en invitation til at festligholde og afsløre en statue af vort fælles ikon, Svend Gønge Poulsen i anledning af 400 året for hans fødsel her i Verum sogn.

Afsløringen finder sted på pladsen foran Verum Kirke 28. august kl. 15.00.

Forventet varighed ca. 2 timer.

Mod et beskedent beløb serveres "fika", ligesom der vil være mulighed for at deltage i en uformel paneldebat hvor temaet er dagens hovedperson og hans samtids historie.

Under højtidligheden vil Verum kirke være åben med mulighed for underholdning ved Bjärnums Mandskor såfremt forsamlingen måtte ønske dette.

Deltagelse i arrangementet ønskes tilkendegivet med et ca. antal deltagere, hvorefter program vil blive fremsendt.

Jeg er vidende om at Foreningen Svend Gønge fremstår som en særdeles seriøs forsamling og skal i denne sammenhæng nævne, at deltagelse i datidens "gevandter" vil kaste særlig glans over arrangementet uden at dette skal opfattes som andet end et beskedent ønske.

Verums Bygdelaug er en idealistisk forsamling af kvinder og mænd her fra sognet som arbejder for at gøre Verum og omegn til et godt sted at være. Foreningens økonomi baserer sig på indtægterne fra festligholdelse af

Folketingskandidat,
Gina Øbakke,
Stevns Kommune.

Borgmester,
Anders Pettersson,
Osby Kommun.

Viceborgmester,
Erland Nilsson,
Osby Kommun.

Kultur- och
fritidschef,
Tommy Johansson,
Osby Kommun.

Ordförande i
Föreningen för
Snapphanelandet,
Marco van Brink,
Osby.

Kollektive medlemmer:

Lundby
Menighedsråd

Borgerforeningen
Lundby

Eskildstrup
Kulsvierlaug

Valdbormesseaften, sommerfester, lokale sponsorater og donationer. Således er samarbejdet med kunstneren Svend-Ingvar Johansson, Osby og afsløringshøjtidligheden alene finansieret og forestået af bygdelaug.

Hjerteligt velkommen.

På vegne af Verums Bygdelaug.

Irving Norqvist

Mail: corvus44@gmail.com

Verums bygdelaug ser till att Göingehövdingen Svend Poulsen blir staty på kyrkbacken i Verum, från vänster Christer Kjerstensson, Anders Paulsson, Klas Ruderstam, Håkan Håkansson och Ingvar Larsson.

Foto: Berit Önell

NorraSkåne.se - 28. juli 2010

Historien om Laurids Hemmingsen

Svend Poulsens betroede mand

Den gæveste af Svend Poulsens folk var uden tvivl Laurids Hemmingsen fra Sjolte, som sandsynligvis har inspireret Carit Etlar til en af sine kendteste romanfigurer - den farverige og frygtløse Ib Abelsøn i "Gøngehøvdingen" og "Dronningens Vagtmester".

Han blev den 25. maj 1660 dømt til hjul og stejle ved Thurebygård Tinge og kort herefter blev dommen eksekveret uden nåde.

Den 27. maj 1660 blev freden sluttet i København, men det reddede ikke Laurids fra henrettelsen.

Men hvem var han egentlig, denne Laurids Hemmingsen og hvad blev han dømt for?

Som søn af en ejendomsbonde (selvejerbonde) blev han født i Lyderslev på Stevns og havnede efter mange omskiftelser i livet i Sjolte, hvor han også

boede, da Svend Poulsen med kongelig opfordring om at gøre fjenden al mulig afbræk og skade, drog ned over Sydsjælland og hvervede folk, der med livet som indsats ville deltage i frihedskampen mod svenskerne.

Ib på jagt

Fra protokollen fra retsmødet ved Thurebygård Tinge ved vi en del om Laurids Hemmingsen.

Laurids blev gift i en tidlig alder, rejste hjemmefra og gjorde tjeneste hos præsten, Hr. Rasmus Hansen i Everdrup, der ligesom Laurids selv var et noget hidsigt gemyt.

Det varede ikke længe inden de to røg i totterne på hinanden og skiltes som uvenner.

Senere opstod der igen strid mellem de to - denne gang om et løsgående svin, der tilhørte Laurids, og som præsten angiveligt indfangede og ombragte ved hjælp af en stor sten og en økse.

Laurids gjorde præsten direkte

ansvarlig for denne ugering, og der

blev udvekslet hårde ord og beskyldninger. Senere klagede Laurids over, at Hr. Rasmus havde overfaldet ham med hug og slag.

Men Laurids skaffede sig undervejs også andre fjender, der var parate til at vidne imod ham i retten. Thi ikke alle steder var snaphanerne lige populære - særligt ikke blandt dem, der samarbejdede med fjenden.

Sjolte var en af de byer, der blev udsat for svenskernes ryggesløse udplyndring, og som mange andre, der ønskede hævn, sluttede Laurids sig derfor til Svend Poulsens snaphaner, og dermed var han henvist til et liv i fredløshed. En nådesløs og grusom død ventede de snaphaner, der blev fanget af svenskerne.

I sin indberetning til Kongen beskriver Svend Poulsen selv angrebet på Snesere Præstegård, hvor der blev dræbt 2 svenske kvartermestre og 6 ryttere.

Denne begivenhed fik svenskerne op af stolene og det lykkedes at fange Laurids Hemmingsen og nu gjaldt det om skaffe folk, der ville bevidne, at Laurids havde været i ledtog med den slemme snaphanefører, Svend Poulsen. I retten stod Laurids anklaget for drabet på de 2 kvartermestre, men ikke for drabet på de 6 ryttere.

Præsten Albert Samuelson bevidnede sammen med 12 sognemænd, at Laurids havde været med snaphanerne ved angrebet i Snesere. Selv benægtede Laurids at kende noget til snaphanerne eller have ført gevær med de svenske.

Selvom Laurids blev fremstillet i en dansk ret, er det nærliggende at forestille sig, at retten har været under stærkt pres fra besættelsesmagten, og Laurids var chanceløs og kunne ikke forvente nogen pardon.

Tureby var under svenskekrigen en landsby, der blev udsat for kraftig udplyndring, og i slutningen af krigen lå den mere eller mindre øde hen med flere tomme eller afbrændte gårde og huse.

Historisk kort fra Kort og Matrikelstyrelsen

Historien fortæller intet om, præcis hvor retsmødet blev holdt, ligesom der ikke berettes om præcis hvor dødsdommen blev eksekveret.

Henrettelser blev dengang betragtet som en særlig form for folkelig underholdning, og det var derfor almindeligt at benytte bakker eller højdedrag som henrettelsesplads (stejlebanke, rakkerbanke), idet processen kunne ses og følges af et stort publikum. Man fornemmer gyset, der går gennem tilskuerne, når mestermanden løfter øksen og lader den falde tungt.....

Den gamle landsby Tureby er for længst væk og erstattet af Turebyholm Gods med hovedbygning, parkanlæg og tilhørende avlsbygninger. I det flade landskab umiddelbart nordøst for parken og godt skjult af store, gamle egetræer findes stadig den lille morænebakke, som i dag kaldes "Iskælderbakke", og rummer en iskælder fra midten af 1800-tallet samt på toppen har et lille og meget særpræget tehus. Men i tidligere tider har bakken angiveligt fungeret som stejlebakke, og det har efter al sandsynlighed været på dette sted, Laurids Hemmingsen blev henrettet og lagt på hjul og stejle, netop som krigen var slut.

Svend Poulsen selv var forinden rejst til København, men da efterretningen om den sørgelige hændelse nåede ham, skrev han til kongen (1. januar 1660) og bad om, at Laurids, der som en god og kongetro frihedskæmper, var uretfærdigt dømt, måtte blive taget ned fra stejlen - af de selvsamme mennesker, der havde vidnet mod ham og dømt ham - og derefter begravet i kristen jord.

På kongelig befaling blev Laurids derpå taget ned og begravet i kristen jord - sandsynligvis ved Tureby Kirke.

30.06.2010/GS

Annonce

Min gode genbo, Georg Andersen, der naturligvis også er et interesseret medlem af vor forening, har gjort nogle spændende lamper, der naturligvis er døbt "Gøngelampen".

Georg er ingeniør, men faderen var smed, og lærte sønnen at svejse. Efter sin pension, har Georg derfor ikke kunne opgive sin barndoms kundskaber.

Stor og lille Gøngelampe, der både kan bruges som pendel eller monteres til standerlampe.

Væghængt Gøngelampe

Georgs prisforslag er 1000 kr. for de store modeller, og 800 kr. for den lille, hvor en mindre del af salgets værdi skulle gå til FSG. En smuk filantropisk tanke.

Interesserede kan kontakte for yderligere oplysninger:

Georg Andersen, Hovedvejen 19, 4733 Tappernøje.

5596 5345 eller mail: grete-georg@email.dk